

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 18 mars 1936 kl. 2 e. m.

*Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande,
nr 2, angående revision av apoteksvarustadgan.*

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 387, har herr *Bengtsson* i Kullen hemställt, att riksdagen måtte besluta, att skrivelse avlättes till Kungl. Maj:t med hemställan, att för riksdagen *snarast* måtte framläggas förslag till revision av apoteksvarustadgan i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 4 februari 1927.

Motionen.

I motionen anföres, att sedan 1913 års apoteksvarustadga tillkom och därmed grosshandeln med läkemedel frigivits under det detaljhandeln med dylika medel i det stora hela alltjämt förbehålles apoteken som privilegium, hade utvecklingen på området lett till att Kungl. Maj:t den 4 februari 1927 uppdragit åt medicinalstyrelsen att verkställa utredning om revidering av 1913 års apoteksvarustadga. Enligt Kungl. Maj:ts direktiv skulle revideringen av stadgan gå ut på verkställande av utredning, huruvida och i vad mån, för vinnande av *lättare* tillgång till vissa enligt apoteksvarustadgan för närvarande såsom apoteksvaror ansedda läkemedel, borde och kunde undantagas från stadgans bestämmelser. Apotekssakkunniga, som fått i uppdrag att verkställa denna utredning, hava enligt motionären i sitt betänkande lämnat apotekens affärsområde nästan alldeles obeskuret. Några förslag i ämnet hade ej heller underställts riksdagen.

Yttranden.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat utlåtande från medicinalstyrelsen samt berett apotekarsocieteten tillfälle yttra sig.

Medicinalstyrelsen har i huvudsak anfört följande:

Styrelsen har i ett till Kungl. Maj:t den 15 januari 1935 avgivet yttrande över apotekssakkunnigas betänkande i vad avser bland annat kapitel IX. Revision av apoteksvarustadgan framlagt ett på apotekssakkunnigas förslag byggt men i vissa avseenden modifierat förslag till apoteksvarustadga.

Styrelsen vill nu ytterligare framhålla, att om apoteksväsendet skall kunna upprätthållas i sitt nuvarande skick, måste en därför tillräcklig behållning av rörelsen säkerställas. Ett frigivande av apotekens nuvarande handköpsvaror åt den allmänna handeln kan förmodas medföra en icke önskvärd höjning av prisen å recepturvarorna, för såvitt icke statsmakterna skola bli tvungna att träda emellan med subventioner. Det bör icke heller förbises, att den fria handeln icke erbjuder en kollektiv och för reglerande

åtgärder tillgänglig enhet av samma art som apoteksorganisationen. Genom åtgärder, som den senaste tiden beslutats och som snart komma att träda i kraft, bliva apoteksinnehavarnas inkomster av apoteksrörelsen kraftigt beskurna. Ytterligare ingrepp kunna för närvarande icke vidtagas utan att äventyra apotekens ekonomi.

Skulle apoteksväsendet bliva i behov av ekonomiskt stöd från statens sida, skulle detta innebära att den ledande princip frångåtts, som föredragande departementschefen givit uttryck åt vid den föredragning, som föregick Kungl. Maj:ts ovannämnda beslut den 4 februari 1927, nämligen att sådana föreskrifter icke borde meddelas, som kunde äventyra apotekens ekonomi.

Apotekarsocieteten åberopar ett över apotekssakkunnigas förslag avgivet yttrande, vari societeten framhållit bl. a. följande synpunkter: Anledningen till att sakkunniga nu föreslå ett ytterligare utökande av listan å dessa varuslag skulle väl närmast vara den, att dessa apoteksvaror härigenom bleve lättare tillgängliga för allmänheten. Då emellertid under senare år ett stort antal apotek nyanlagts, närmare 400 st. läkemedelsförråd inrättats och medicinlådetrafiken kunnat, tack vare ej minst de många nytillkomna omnibuslinjerna, avsevärt utökas, anser apotekarsocieteten, att allmänhetens berättigade krav på lätt tillgängliga läkemedel blivit på ett fullt tillfredsställande sätt tillgodosedda. Enligt dess uppfattning är det ur sjukvårdens och folkhälsans synpunkt ovillkorligen nödvändigt, att läkemedelsdistributionen handhaves under tjänsteansvar av personer med vetenskaplig och praktisk utbildning. Vidare framhålles, att recept- och giftexpeditionen utgör endast en mindre del av apoteksrörelsen. Minskning av handköpsexpeditionen, på vad sätt detta än sker, skulle lätt kunna leda till att apoteken ej förmå bära sina kostnader, än mindre giva sina innehavare skäligt levebröd. Följden skulle då bliva, att antingen vinstmarginalen å alla varor måste vidgas, eller ock att arbetstaxan för receptur- och laboratoriearbete höjas, i vilket senare fall priset å handköpsmediciner bleve oförändrat, medan däremot priset för den väl i allmänhet mera nödvändiga receptmedicinen bleve ökat. Apotekarsocieteten påpekar i detta sammanhang, att i Norge, Danmark och Finland apoteksvarorna äro förbehållna apoteken i betydligt större utsträckning än i vårt land.

Utskottet vill beträffande här föreliggande motion, nr 387, i tillämpliga delar åberopa vad utskottet anfört i fråga om samma motionärs motion nr 386. Frågan om revision av apoteksvarustadgan är för närvarande föremål för myndigheternas uppmärksamhet. Förslag föreligger till viss utredning om rätten till fri handel med läkemedel. Andra åtgärder till underlättande av åtkomst av läkemedel hava vidtagits, där ej redan själva samhällsutvecklingen (ex. trafikmedlen) verkat i sådan riktning. Vid dylikt förhållande anser sig utskottet förhindrat att föreslå åtgärder i motionens syfte utan hemställer,

Utskottet.

att här ifrågavarande motion, nr 387, ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 mars 1936.

På utskottets vägnar:

ERNST ÅQVIST.

Närvarande: herrar *Åqvist*, *Pettersson* i Dahl, *Cruse**, *Svensson* i Landskrona*, *Johansson* i Hälleforsnäs, *Hansson* i Hönö, *Hansson* i Örebro*, *Eriksson* i Sandby*, *Westin** och *Jonsson* i Skedsbygd.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
